

УДК 339.56(410):061.1ЄС"2021"

Дєдков М. В.¹

Єльцина О. О.²

¹ канд. іст. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-210 НУ «Запорізька політехніка»

ТОРГОВЕЛЬНА УГОДА ЩОДО BREXIT МІЖ ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ І ЄС, ЯКА СТАЛА ЧИННОЮ З 1.01.2021

31 грудня о 23:00 за лондонським часом (01:00 за Києвом) набула чинності угода про торгівлю та співробітництво Європейського Союзу та Великої Британії після її виходу з ЄС і підписання угоди напередодні. Як зазначила ВВС, угода виводить Британію з єдиного ринку ЄС і митного союзу, але виключає можливість введення тарифів на товари.

Противники угоди кажуть, що стан країни буде гіршим, ніж був в ЄС. Попри те, що Brexit стався 31 січня, Британія продовжувала існувати за правилами торгівлі Брюсселя. Нова угода ж встановлює нові ділові економічні і безпекові відносини після розриву зв'язків ЄС і Британії.

Угода щодо Brexit була узгоджена за кілька днів до крайнього терміну, оскільки британські лідери мали її розробити до кінця 2020-го, через чотири з половиною роки після референдуму про вихід країни з ЄС. За нею, Британія та ЄС можуть продовжувати торгівлю без додаткових податків на товари. Видання зазначає, що люди, які подорожують або працюють між ЄС і Великою Британією відчують на собі зміни і наслідки підписання угоди.

Після інтенсивних переговорів Європейська Комісія дійшла згоди з Великою Британією про умови майбутньої торгівельної співпраці з Європейським Союзом. Про це повідомляється на сайті Європейської комісії.

Велика Британія і Європейський союз погодили нові торгові угоди, які будуть діяти після остаточного виходу країни з ЄС. Уряд Великої Британії заявив, що з ЄС укладено «угоду про нульові тарифи і нульові квоти».

Прем'єр-міністр Великобританії Борис Джонсон і голова Комісії ЄС Урсула фон дер Ляйен дали високу оцінку угоді. На прес-конференції Джонсон зазначив, що суперечки з європейськими партнерами часом були запеклими, але в кінцевому підсумку це стало вигідно для всієї Європи.

Сторонам вдалося досягти домовленості лише за тиждень до кінця перехідного періоду, який почався на початку цього року. Британія вийшла з ЄС рік тому, але до 31 грудня залишалася на єдиному ринку ЄС, а також на неї поширювалися інші європейські правила.

Основним каменем спотикання протягом багатьох місяців було питання вилову риби у британських водах і доступ до них країн ЄС. Британія наполягала на тому, щоб з 1 січня контролювати вилов риби у своїх водах і утримувати більшу частку улову, ніж при діючій системі квот. Але ЄС хотів поетапно впровадити нову систему рибальства на більш тривалий період і зберегти більший доступ до вод Британії для човнів з Франції, Іспанії та інших країн-членів.

Угода дозволить мінімізувати перешкоди для бізнесу та мандрівників по обидва боки Ла-Маншу та обмежить економічну шкоду для економік, які зазнали втрат через пандемію COVID-19.

Пізня домовленість щодо угоди означає, що парламентська ратифікація до кінця року неможлива, і тому йдеться про "тимчасове застосування" угоди з 1 січня. Крім того, документ має бути перекладений на всі офіційні мови країн ЄС. Також він має бути ухвалений британським парламентом, Європарламентом і національними парламентами країн-членів. Британська Палата громад, швидше за все, проведе екстрене засідання наступного тижня, а Європарламент голосуватиме за текст вже у січні.

Менше чверті жителів Об'єднаного Королівства задоволені наслідками Brexit та торговою угодою, підписаною Лондоном із ЄС. Зокрема, підсумки дослідження говорять про те, що менше, ніж 25 % опитаних британців

думають, що торгова угода прем'єр-міністра Бориса Джонсона є «найкращою основою для наших відносин з ЄС».

Рішення Великої Британії понизити дипломатичний статус Представництва ЄС у цій країні, яке було прийнято відразу після її виходу зі складу Євросоюзу, є недружнім сигналом, але ЄС впевнений, що разом із британськими друзями зможе знайти взаємоприйнятне рішення для цієї ситуації.

За повідомленнями британських ЗМІ, минулого тижня Foreign Office оголосив рішення про пониження дипломатичного статусу Представника ЄС у Великій Британії, тому що не «хоче створювати прецеденту» поводження з Євросоюзом як з окремою країною.